

■ A meglévő 21 fiók helyzete sem túl rózsás, az újszegedi Bérkert utca végén például az óvoda melletti volt hivatalosági lakásban működik a könyvtár – szűk és dohos falak között. A hálózat zászlóshajóinak számítanak a Csillag téri, északi városrészi, odesszai és rókusai fiókok, melyek egyenként 150 és 250 négyzetméter alapterülettel rendelkeznek – ám egyikük se épült könyvtárnak. Rendszerint panelépület alatt húzódnak meg, boxos rendszerűek, rendkívül rosszak az állományvédelmi lehetőségeik.

Persze az állományra nemcsak ezek a körülmények jelentenek nagy veszélyt. A közismert pénztelenség itt is érezteti a hatását – tudtuk meg Molnár Máriától, a fiókhálózati osztály vezetőjétől. 1984-ben 351 ezer forintot majdnem 8000 kötetet vásárolhattak, míg tavaly másfél millió forintból négy és fél millió könyvre futotta. Az utóbbi tíz évben havonta átlagosan 8-900 könyvet oszthattak szét a 21 könyvtár között. Most augusztus óta összesen nem volt 800 kötet.

■ Az ember józan ésszel azt hinné, hogy amikor drágulnak a könyvek és a különböző kulturális szórakozási lehetőségek, akkor *megnő a könyvtárba járó emberek száma*. Lehet, hogy Dániában ez így van, de nálunk fordítva: egyre kevesebb az olvasó, tíz esztendője majdnem kétszer ennyire váltottak olvasójegyet. Persze a helyzet emlékeztet a róka fogta csuka történetére, hiszen akkor jönnének többen, ha jóval szélesebb lehetne a választék új könyvekből friss folyóiratokból.

Sok mindennel próbálkoztak már a könyvtárosok: *hirdetéseket adtak fel, iskolákban propagálták a lehetőségeket, sőt, ágyhoz kötött*

A könyvtárosnő azt mondja, hogy ez a legkisebb fiók. A központi adatok segítségével azonban „megnyugtatóm”, van még a 40 négyzetméteres könyvtárnál is kisebb. Egyébként állítja, hogy nincs klauszrofóbiája...

Tápén: olvasóteremről álmodunk? (Fotó: Révész Róbert)

Tárjánban: nincs klauszrofóbia...

személyeknek még házhozzállítást is vállalnak. Az algyői, a Francia utcai és a petőfitelepi fiókban másként próbálnak az olvasók kedvében járni, a hagyományos osztályozást – szakkönyveknek az ETO-katalógust, szépirodalomnál az ábbécésrendet – felváltotta a olvasói szokások szerinti csoportosítás, a polcokon témakörök szerint osztották el a köteteket; barkácsolás, főzőcske, szerelmes könyvek...

Van olyan is, amiről a szakemberek nem beszélnek. A fiókkönyvtárak a közművelődési feladaton túl mostanában *szociális jelleggel is bírnak*. Ezt a szolgáltatást még a szegények is meg tudják fizetni, sok sanyarú sorsú emberen pedig gyakran már az segít, ha jó kitanácskozhatja magát a könyvtárosnak. Itt legalább meghallgatják.

A tárjáni fiók volt a legelső panelkönyvtár, a Csorba utcai tízemeletes alatti „gatyaszárítót” és két szomszédos garázst 1974-ben alakították könyvtárrá. Balogh Ferencné,

■ Külvárosi őrzőj

Talpalatnyi könyvtárak

Ha csak a statisztikát és az adatokat nézzük, a szegedi Somogyi-könyvtár kiterjedt fiókhálózattal büszkélkedhet. Közel sem ennyire derűs a kép, ha tüzetesebben szemügyre vesszük ezt a 21 fiókkönyvtárat – melyek még léteznek. Tavaly ilyenkor még 22 volt a létszám, azóta azonban bezárták az újszegedi Bálint Sándor Művelődési Ház oldalában megbúvó parányi fiókot. S a teljesség kedvéért meg kell még említenünk, hogy a Petőfi Sándor sugárúton megszűntetett és a Kolozsvári téri iskolába átköltöztetett móravárosi fiókkönyvtár kálváriája sem ért véget. Az iskolában a tanműhelyben lettek ideiglenes otthonra könyvek, ez a műhely azonban valamikor egy ötvöse volt, aki most kéri vissza jussát...

mondja is, hogy ez a legkisebb fiók, a központi adatok segítségével azonban „megnyugtatóm”, van még a 40 négyzetméteres könyvtárnál is kisebb. A könyvtárosnő egyébként állítja, hogy nincs klauszrofóbiája, 10 éve itt dolgozik, megszokta már. Mint ahogy az

olvasók is. Én azonban változatlanul úgy érzem, hogy agyonnyom a hely, a cseppnyi panelkönyvtár állománya 11 ezer kötet, persze ezekből csak 6-7 ezer van a polcokon – a többi kölcsönzésben. Ha egyszerre hoznák vissza valamennyit, akkor már el sem férné-

nek a könyvtárban. A korábban említett okok miatt nem fenyegeti őket a kiszorulás veszélye, hiszen idén talán 20 könyvet ha kaptak.

Mesélik, hogy az első Mikulás-ünnepségen még 200-250 gyerek tolongott itt – ne kérdezzék, hogyan fértek be... – ma azonban egyre kevesebb a fiatal olvasó. A panelvárossal együtt öregszik a könyvtár.

■ Kinézzünk a rekorddöntő tápéi könyvtárcsokába is, melyet a szakemberek a legnagyobb jóindulattal is könyvraktárnak csúfolnak. Nem csoda, itt sikerült 30 négyzetméteren 9000 kötetet elhelyezni. Azon tűnődöm, hogy ekkora alapterület még egy garzonlakásnak is kicsi lenne. Persze egy nagyszobának megfelelne...

Molnár János 1955-től tanított a tápéi általános iskolában, öt éve nyugdíjba ment, azóta könyvtárosként dolgozik. Büszkén mondja, hogy néhány nyugdíjas még Szegedről is kijár ide. S hogy mit olvasnak az emberek? Az idősebbek a régi regényírókat kedvelik, Jókait, Mikszáthot, Móriczot, a diákok pedig a kötelező olvasmányokért és a helyben olvasható lexikonokért jönnek. Újra azon morfondírozom magamban, miként lehet itt még olvasótermet is működtetni... Gondolataimat szétébbenti a könyvtáros öröme, hogy ma már nem érdeklődnek a Júliák, Tiffanyk és egyéb ponyvák iránt. Nem mintha nem olvasnának, sőt, úgy érzi, kimozdultak a holtpontonról, kicsivel több könyvet visznek innen az emberek.

Még látunk egy takarékos ötletet: a késedelmi leveleket nem postázzák, hanem az éppen bentjáró gyerekek viszik el a könyvéjükön lakóknak. Búcsúzóul kattint néhányat fotósunk, nem megy könnyen, a kislányok viháncolva húzódnak el a képről, így megnyugtattuk őket: *nem szégyen, ha az ember könyvtárba jár*.

■ A központi könyvtárban örömmel meséli az osztályvezető, hogy tavaly végre öt telefonvonalat kaptak a fiókok, s hogy milyen remek könyvtárat rendeztek be a Francia utcában – 60 négyzetméteren. Szavaiból érzem, őszintén örül. Tudathasadásos ez az állapot, a négyszobás panellakások pontosan 4 négyzetméterrel nagyobbak ennél a méretnél.

A könyvtárak működtetésére léteznek persze nemzetközi normák; például olvasókra jutó négyzetméterek, polcfolyómméterre eső normák száma. Ezekről azonban még a legnagyobb fiókkönyvtárakban is messze járnak.

Takács Viktor

Szem előtt tartjuk a vagyont!

- mondja a „megyei főkincstárnok”

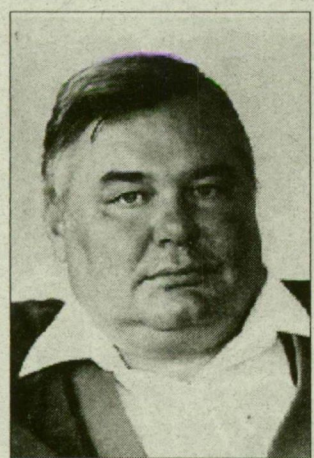
■ **Milyen struktúra szerint tevékenykedik a Kincstári Vagyonekezelő Szervezet?**

– A Pénzügyminisztérium közvetlen irányítása alatt dolgozó költségvetési intézmény, budapesti központtal és 19 megyei kirendeltséggel. Az MHSZ és a Munkásörtség megszűnése után jött létre, mert kiderült, hogy ezeknek a szervezeteknek egy csomó ingatlanjuk is volt, s ezeket valahogyan felügyelni kellett. Először a ZÁVKHI (Zárolt Állami Vagyont Kezelő és Hasznosító Intézmény) alakult meg, s ennek a jogutódja lett a KVSZ. A funkcionális osztályok Pesten vannak, úgymint pénzügy, műszaki, hasznosító és kirendeltségeket irányító osztály. Ezeknek megfelelően épültek fel a területi kirendeltségek, úgy, hogy minden funkcionális osztálynak megfelelően egy-egy eladót látja el ezeket a feladatokat.

■ **A megyében és a megyeszékhelyen milyen funkciót tölt be a KVSZ?**

– Feladatunk a Kincstári Vagyonekezelő Szervezet kezelésébe került ingatlanokkal, valamint az utóbbi időben pedig ingóságokkal való foglalkozás, ezek kezelése. Több formában és több származási helyről kerültek hozzánk ingatlanok. Így például a már említett MHSZ és a Munkásörtség vagyona, objektumok, majd a különböző társadalmi szervezetek kezelői jogának megszűnéséről szóló

Az elmúlt években sokat emlegették, s emlegetik napjainkban is, a Kincstári Vagyonekezelő Szervezetet. Utánanéztünk, vajon környezetünkben működik-e – és hogyan –, ez a szervezet. Gazsó Pálhoz, a KVSZ Csongrád megyei kirendeltségének vezetőjéhez intéztük kérdéseinket.

Gazsó Pál

'90/70-es törvényhez kapcsolódó ingatlanok.

■ **Például?**

– A Hazafias Népfront, az MSZMP által kezelt állami ingatlanok és egy csomó más egyéb is.

■ **Említené néhány példát Szegedről?**

– Konkrétan: ilyen a Tisza Lajos körút 2-4, a Kossuth Lajos sugárút 29, a Kígyó utca 4.szám alatti ingatlan, de ide sorolható az Etelka sori lőté, a Felső Tisza parti stadion. Elsődlegesen tehát ingatlankezelési, -fenntartási és -hasznosítási feladatok ezek, mint például: a bérbe adás.

■ **Az idők folyamán azonban ehhez újabb feladatok is „csapódtak”...**

– Igen, ilyen például a fent említett törvény rendelkezései mellett az olyan ingatlanokkal való foglalkozás, amelyeket az egyházak igényeltek vissza és ezek bizonyos ideig úgynevezett átmeneti állapotban vannak. Nem kerülhettek önkormányzati tulajdonba, a Vagyongátladó Bizottság ideiglenes jelleggel átadta a KVSZ-nek.

■ **Van erre is példa?**

– Ilyen a Kárázs utca 15. szám alatti ingatlan, de Szegeden van még a Kálvária sugárút 8. alatt, vagy a Boldogasszony sugárút 65. alatt a négy darab társasházi lakás is ebben a kategóriában. Ezen túlmenően, bizonyos műemlékek sem adhatók ki az állami tulajdonból, mint például a Dorozsmai szélmalom, a szegvári Károlyi kastély, a csúcsi fazekasház, Hódmezővásárhelyen a pitvarosi tájház. Itt ingatlanmegőrzési feladatokat végzünk.

■ **S hányan látják el ezeket a feladatokat?**

– Pillanatnyilag hat közalkalmazott és egy megbízásos

szereződéssel dolgozó területi gondnok van a KVSZ területi kirendeltségében.

■ **Mennyi „ügyük” van folyamatban?**

– A megyében jelenleg mintegy 70-80 esettel foglalkozunk, tudniillik egy '93-as kormányhatározat az állami örökséssel kapcsolatos ügyek intézését is a KVSZ kezelésébe utalta, s ezt az ügyintézéséddig az önkormányzatok végezték. Itt „jöttek be” az ingóságok is, mert öröklés esetén már ingóságok is vannak, nem csak ingatlanok. Sőt, van olyan eset, hogy ingatlan nem is öröklünk, csak ingóságot, mert önkormányzati bérlakásban lakott az illető, így csak az ingósága örökölheto.

■ **Vannak-e „kényes esetek”, amelyekkel sokat kellett foglalkozni, illetve, amelyek a nyilvánosságot is felkavarták?**

– Egyik gondunk, ami most ugyan nyugvóponton van, a Tisza Lajos körút 2-4. szám alatti épület, a volt párházi ingatlan.

■ **S mi a gond vele?**

– A Belvedere házról korábban már újságíciókkel is születtek... Ott az MSZP ingyenes használatot kapott az épület egy részére, a többi bérbe van adva. Az üzemeltetéssel, működtetéssel voltak problémák, most, mint említettem, ez részben nyugvóponttra került. Annnyiban azonban nem, hogy az MSZP a jelenleg általa használt területnél többet igényelne, de egy régi ügy kapcsán mi úgy látjuk, hogy erre nincs jogalapja. Ez egyelőre nyugszik, nem tudjuk, hogy mi lesz vele a jövőben.

Kisimre Ferenc

Ittasan, kispuskával...

Sz. D. pusztaszeri lakos egy kicsikét ptyókásan gondolta úgy, hogy autóra ül, s kocsizik egyet. Meg is tette, csak hogy menet közben megállította a rendőrfőőr. Erre ilyenkor szokásos igazoltatás, majd szondázás közben azonban egy kis bibi akadt. A kis hiba egy, az autóban talált kispuskát, s a hozzávaló 36 lőszert jelentette.

Ezekre Sz. D.-nek semmiféle engedélye sem volt, ezért jelenleg a csongrádi rendőrkapitányság őrizetében gondolkodhat el azon, érdemes volt-e beszereznie ezt a fegyvert. Mely – nem titok a hivatásos vadászok előtt – a legnagyobb előszeretettel használt orvvadász eszköz lett az utóbbi időben.

FELHÍVÁS

Szeged, Megyei Jogú Város Önkormányzata várja azoknak a szegedi pedagógusoknak a jelentkezését, akik 50, 60, 65 és 70 évvel ezelőtt kapták diplomájukat.

A díszdiplomákkal kapcsolatos felvilágosítást a polgármesteri hivatal közoktatási és közművelődési irodáján kaphatnak (6720 Szeged, Széchenyi tér 11. 110 szoba, illetve a 475-575/234 telefonon)

OVERALL

MUNKARUHABOLT

Szeged, Mikszáth K. u. 6.

Kényelem, biztonság, minőség, nálunk megtalálja!

Női, férfi fehér és színes köpenyek, munkaruhák, bakancsok, gumicsizmák, kismamapocók, védőfelszerelések, lakástextilárakkal várjuk egyéni és közületi vásárlóinkat.

Nyitva tartás: H-P 8-17 óráig, szo.: zárva